

Wat is de invloed voor mensen in de asielprocedure?

Op 31 januari 2025 startte een nieuwe federale regering in België. Deze regering bepaalt ook het asiel- en migratiebeleid. In de media zegt de regering dat ze strengere regels wil invoeren voor asiel en migratie. Dit kan veel zorgen oproepen bij jou, als nieuwkomer. Daarom willen we in deze brochure uitleggen wat deze plannen betekenen en welke gevolgen ze kunnen hebben.

Het is belangrijk om te weten dat een regeerakkoord de plannen van de nieuwe regering aankondigt. Ze vertellen ons wat de toekomst kan brengen, maar hebben niet meteen invloed. Om een effect te hebben moeten die plannen nog worden omgezet in wetten, en dat kan maanden tot jaren duren.

Heb je vragen na het lezen van deze brochure, contacteer dan onze infolijn (via telefoon / whatsapp of telegram: <https://vluchtelingenwerk.be/infolijn> of je advocaat.

Wat is de invloed voor mensen in de asielprocedure?

De nieuwe regering wil de **nieuwe asielprocedure strenger** maken. Zo kan het zijn dat je jouw gsm, laptop of andere elektronische apparaten zal moeten afgeven. De asieldiensten willen deze bekijken om te controleren of je de waarheid spreekt.

De regering wil niet dat mensen meerdere keren asiel aanvragen in België of andere Europese landen. Daarom krijgen in de toekomst meer mensen die zich in deze situatie bevinden geen opvang meer.

Daarnaast worden de **termijnen om in beroep te gaan zo kort mogelijk** gemaakt. Een beroep indienen zal minder vaak een terugkeer kunnen stoppen. Dit betekent dat de regering wil dat je toch meewerkt aan je terugkeer, zelfs als je nog wacht op een beslissing.

De regering wil de **opvangcrisis snel oplossen**. Tot dan blijven kwetsbare mensen voorrang krijgen bij opvang. Dit betekent dat er nog steeds een wachtlijst is en dat alleenstaande mannen nog steeds geen opvang zullen krijgen op de dag van hun asielaanvraag.

Als er minder asielaanvragen komen, wil de regering **veel opvangplaatsen sluiten**. Individuele opvangplaatsen en noodopvang in hotels zullen verdwijnen. De opvang wordt waar mogelijk nog soberder: je krijgt alleen materiële hulp, zoals eten en onderdak, in grote opvangcentra. Mensen krijgen geen zakgeld meer om zelf eten te kopen.

Wat het effect voor mensen met een positieve beslissing ?

De regering wil vaker een tijdelijke verblijfsstatus geven aan asielzoekers. Dit heet **subsidiare bescherming**. Deze status geeft minder rechten dan de status van erkend vluchteling. Daardoor wordt **gezinshereniging** moeilijker en is er minder toegang tot **sociale bijstand**.

- **Erkende vluchtelingen** zullen nog zes maanden de tijd om gezinshereniging aan te vragen zonder extra voorwaarden. Ook wordt sociale bijstand afhankelijk van een verplicht integratietraject.
- Mensen met **subsidiare bescherming** moeten twee jaar wachten voordat ze gezinshereniging kunnen aanvragen. Ze moeten een minimuminkomen hebben van 2.227 euro per maand, plus 228 euro extra per kind. Dit is niet van toepassing op niet-begeleide minderjarigen. Ook moeten

zowel de persoon in België als de persoon in het land van herkomst een taal- en inburgeringstest doen.

- Mensen met **subsidiare** of **tijdelijke bescherming** hebben de eerste vijf jaar geen recht op sociale hulp van het OCMW. Zij krijgen een andere vorm van steun, afhankelijk van hoe goed ze integreren. Wat die steun precies zal zijn, is nog niet duidelijk.

Het zal moeilijker worden om een **permanente verblijfsvergunning** te krijgen. Je moet aan verschillende voorwaarden voldoen:

- Slagen voor een bijkomende **taal- en inburgeringstest**.
- Voldoen aan de regels die golden toen je je verblijfsstatus kreeg.
- Geen gevaar vormen voor de **openbare orde of veiligheid**.
- Een **retributie** (administratieve kost) betalen.
- Zelf je **levensonderhoud** kunnen betalen en geen financiële steun nodig hebben.

Ook de **Belgische nationaliteit** aanvragen wordt duurder. De kost stijgt naar **€1.000** en je moet een **taal- en inburgeringstest** afleggen.

Wat is de impact voor mensen zonder papieren?

Er komt **geen collectieve regularisatie**. Dit betekent dat er geen algemene regeling komt om mensen zonder papieren een verblijfsvergunning te geven. Alleen de minister kan uitzonderlijk beslissen om iemand te regulariseren.

Mensen die een **bevel krijgen om België te verlaten**, moeten een **terugkeercontract** ondertekenen. Hierin staat dat ze verplicht zijn mee te werken aan hun vrijwillige terugkeer. Als terugkeer niet meteen mogelijk is, moeten ze zich regelmatig melden. Wie het contract niet respecteert, kan worden **aangehouden en naar een gesloten centrum gebracht**.

Gezinnen met kinderen kunnen zeker de komende twee jaar niet worden opgesloten.

De politie mag in sommige gevallen je **woning binnenkomen**. Dit mag alleen als je een gevaar bent voor de **openbare orde of nationale veiligheid** én als een onderzoeksrechter toestemming geeft.

De toegang tot **dringende medische hulp** wordt misschien nog moeilijker gemaakt. Hiervoor zal de overheid vooral druk uitoefenen op dokters en ziekenhuizen, al blijft het basisrecht wel bestaan. Bepaalde ingrepen die vandaag nog terugbetaald worden moet je mogelijks in de toekomst zelf betalen.